

N:o 6 a.

Ank. till Riksdagens kansli den 16 maj 1890, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen under femte hufvudtiteln gjorda framställning angående sjökrigsskolan.

(1:a U. A.)

I Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t vid punkterna 6—8 under femte hufvudtiteln föreslagit,

att de vid sjökrigsskolan anstälde lektorers förmåner måtte sålunda förbättras:

a) att aflöningen i första lönegraden bestämdes till 3,600 kronor, deraf 1,800 kronor lön, 1,200 kronor tjenstgöringspenningar och 600 kronor hyresbidrag;

b) att de nu utgående ålderstilläggen, hvilka skulle anses såsom tillägg i den fasta lönen, måtte i 2:a, 3:e och 4:de lönegraden förhöjas från 250 till 500 kronor;

c) att lektorerna vid sjökrigsskolan måtte åtnjuta rätt till tjänstårsberäkning i likhet med lektorerna vid de allmänna läroverken; samt

d) att lektorerna vid sjökrigsskolan måtte förklaras berättigade att från allmänna indragningsstaten erhålla pension efter enahanda grunder och på samma villkor, som vore eller blefve bestämda för lektorernas vid de allmänna läroverken pensionsrätt,

allt med villkor att den, som ville komma i åtnjutande af dessa förbättrade löneförmåner och af pensionsrätt, icke måtte jemte sin lärarebefattning vid sjökrigsskolan utöfva lärareverksamhet vid någon privat undervisningsanstalt för inträde i nämnda skola, samt före 1891 års

ingång anmälde sig att med samma år ingå på den nya lönestaten, äfvensom att han i öfrigt skulle i tillämpliga delar vara underkastad de vid löneregleringarne för statens embets- och tjenstemän i allmänhet för lönernas åtnjutande fastställda vilkor;

att den här ofvan i punkten b) bestämda förhöjning i ålderstillägg äfven medgäfvos biträdande läraren i matematik; samt

att för beredande af ofvanberörda löneförbättring måtte utöfver de 1,300 kronor af kadetternas terminsafgifter, som enligt Riksdagens medgifvande år 1888 finge dertill användas, af Riksdagen beviljas en förhöjning af 1,860 kronor i det för sjökrigsskolan anvisade anslag, 31,040 kronor, så att detsamma komme att utgöra 32,900 kronor.

Såsom af det statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 11 januari 1890 inhemtas å sid. 9, har statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t erinrat, att Kongl. Maj:t, för att bereda lektorerna vid sjökrigsskolan förbättring i lönevilkor och likställighet i detta hänseende med lektorerna vid de allmänna läroverken, till 1888 års Riksdag gjort en framställning af samma innehåll som nu förevarande. Statsutskottet hade ansett sig icke böra tillstyrka berörda framställning och dervid anført, att, utom det att något trängande behof af lönetillökning icke kunde anses under då gällande prisleförhållanden förefinnas, genomförandet af lönereglering för sjökrigsskolans lärare äfven af annan orsak då vore mindre lämplig; ty om lektorerna vid sjökrigsskolan enligt utskottets förmenande, med hänsyn till undervisningstid och antalet af de elever de hade att undervisa, icke vore likstälde med lektorerna vid de allmänna läroverken i hufvudstaden och således i alla händelser icke kunde hafva anspråk på samma aflöningsförmåner som desse, torde de dock kunna anses i andra afseenden med lektorerna vid de allmänna läroverken så jemförlige, att det framställda förslaget icke borde tagas i betraktande annorledes än i sammanhang med eller efter pröfning af den ännu olösta frågan om de allmänna läroverkens omorganisation, hvarför utskottet hemstälde, att Kongl. Maj:ts framställning icke måtte af Riksdagen bifallas. Riksdagen biföll emellertid på det sätt Kongl. Maj:ts framställning, att till löneförbättring åt lärarne vid sjökrigsskolan dels finge användas af kadetternas terminsafgifter, så vidt de dertill lemnade tillgång, ett belopp af 1,300 kronor, dels ett extra anslag å 1,860 kronor för år 1889 anvisades.

Vid 1889 års riksdag hade Kongl. Maj:t, då behofvet af förbättrade aflöningsförmåner för sjökrigsskolans lärare qvarstode oförminskadt, men någon utsigt att, innan en definitiv reglering af aflöningen för

lärarne vid de allmänna läroverken kommit till stånd, få den medgifna aflöningsförbättringen åt sjökrigsskolans lärare uppförd på ordinarie stat, såsom Kongl. Maj:ts föregående år begärt, icke ansåges förefinnas, föreslagit, att likasom för 1889 ett extra anslag af 1,860 kronor måtte för år 1890 anvisas; och biföll Riksdagen på det sätt Kongl. Maj:ts framställning, att anslaget beviljades under vilkor att lärarne vid sjökrigsskolan icke utöfvade lärareverksamhet vid privat läroanstalt för inträde i nämnda skola.

På grund af dessa Riksdagens beslut hade sjökrigsskolans lärare under nästlidet år varit i åtnjutande af de sålunda förbättrade aflöningsförmånerna och vore jemväl för innevarande år berättigade härtill, likväl endast under ofvannämnda af Riksdagen föreskrifna vilkor.

Då emellertid till innevarande års Riksdag förslag komme att framläggas till omorganisation af de allmänna läroverken och till definitiv reglering af lärarepersonalens vid dessa läroverk aflöning, ansåge departementschefen tiden vara inne att äfven söka åvägabringa en definitiv reglering af lönerna för lektorerna vid sjökrigsskolan, desto hellre som genom det af Riksdagen vid det extra anslagets beviljande för 1890 fästade vilkor ingen af desse lärare kunde komma i åtnjutande af löneförbättringen, så länge någon af kamraterna fortsatte undervisningen vid den förberedande sjökrigsskolan, men man icke skäligen kunde begära att desse skulle med denna verksamhet, som inbringade dem en välbehöflig tillökning i inkomster, upphöra förr, än de erhållit full visshet att för all framtid få tillgodonjuta den aflöningsförbättring, som skulle lemna dem ersättning härför.

Utskottet, som får hänvisa till den närmare redogörelse för Kongl. Maj:ts förevarande framställning, som återfinnes i statsrådsprotokollet (sid. 9—13), vidhåller fortfarande sin vid 1888 års riksdag uttalade uppfattning, att någon definitiv reglering af lönerna för lektorerna vid sjökrigsskolan icke bör ifrågakomma annorledes än i sammanhang med frågan om de allmänna läroverkens omorganisation. Såsom af statsrådsprotokollet framgår, har departementschefen jemväl ansett frågan lämpligast böra i sådan ordning erhålla sin lösning.

Då nu emellertid Kongl. Maj:ts för Riksdagen framlagda förslag till löne reglering för lärarne vid de allmänna läroverken icke vunnit Riksdagens bifall, har utskottet ansett deraf böra följa, att icke heller förevarande framställning må af Riksdagen bifallas. Deremot finner utskottet lämpligt att, i likhet med hvad af 1889 års Riksdag beslöts, Riksdagen, under vilkor att lärarne vid sjökrigsskolan icke utöfva lärareverksamhet vid privat läroanstalt för inträde till sjökrigsskolan, till löneförbättring åt lärarne vid nämnda skola, utöfver de 1,300 kronor

af kadetternas terminsafgifter, som enligt 1888 års Riksdags medgifvande få dertill användas, på extra stat för år 1891 beviljar 1,860 kronor; och lärar vid sådant förhållande det ordinarie anslaget till sjökrigsskolan böra bibehållas vid oförändradt belopp af 31,040 kronor.

Utskottet hemställer därför,

1:o) att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må endast på det sätt bifallas, att det ordinarie anslaget till sjökrigsskolan må i 1891 års riksstat upptagas till oförändradt belopp af 31,040 kronor; och

2:o) att Riksdagen, under vilkor att lärarne vid sjökrigsskolan icke utöfva lärareverksamhet vid privat läroanstalt för inträde till sjökrigsskolan, till löneförbättring åt lärarne vid nämnda skola, utöfver de 1,300 kronor af kadetternas terminsafgifter, som enligt 1888 års Riksdags medgifvande få dertill användas, på extra stat för år 1891 beviljar 1,860 kronor.

Stockholm den 16 maj 1890.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.